

چەتر

موغتەسەم سالەیی
(کەرکوک)

دنیا تارادەپەک لە بەرچاوم تاریک بوو. ھەریکی توند پروی ئاسمانی داگیر کردبوو، نەرمە بارانە کە پرۆوشە دەکرد و دادەبارییە سەر جامی پیشەوہی ئۆتۆمۆبیلە کەم، ھەر بە و ھۆیە شەوہ بوو فلچەیی جامی پیشەوہی ئۆتۆمۆبیلە کەم خستبووہ جوولە، بۆ لابردنی ئاوی نەمی بارانە کە. لە لایەکی تریشەوہ ناچاربووم کە بە ھیواشی و ھیدی ھیدی لە سەرخۆ ئۆتۆمۆبیلە کە لێ بخورم، سەرەپای باویاران و کەشووہوا سەختە کە، کەچی ئۆتۆمۆبیلەکی زۆر لە قەمەرە و لۆری گەورەیی بارەلگر دەبینران، بەردەوام لە ھاتوچۆدا بوون و شەقامە کەیان دەبەری. لە پۆژیکی ئاوەھا تووش و پەر لە باویاران، وەھا چاکە بە خیراییەکی کەم ئۆتۆمۆبیل پەوت بکات، بە لام کۆمە لێک شۆفیری سەرکێش گوی بە ھیچ پێنمای و یاسایەکی ھاتوچۆ نادەن، بە خیراییەکی زۆرەوہ ئۆتۆمۆبیلەکانیان لێ دەخوین.

من لە ئاستی خۆمەوہ خۆشیم بەو سەرکێشییە نایەت، خوازیاری ئەوہ نیم خۆم تووشی کارەساتیکی سەر پێوبانەکان بکەم. بە تەنیا دانیشتبووم و بە وریاییەکی زۆرەوہ ئۆتۆمۆبیلە کەم لێ دەخوپی. بەو نیازەیی لە گەل خۆرئاوا بووندا بگەمە مائێ لە شاری کەرکوک. پادیکەم کۆژاندەوہ و بیدەنگم کرد، بەو شیۆہیەیش بوام بۆ پەخسا زیاتر ئاگام لە دەوربەر و پیشی خۆم بێت.

تەنیا یی و لێخوپی ئۆتۆمۆبیل لە پۆژیکی باراناییی ئاوەھا دا، دەبیتە مایەیی بێزاری و سەخلەتی

دههينيتته كايه وه . نهنمهى بارانه كه بهرده وامه و فلچهى جامى پيشه وهى ئوتومؤبيله كه يشم بى وچان له جموجولدايه، بؤ بهديكردى پيشى خؤم، كار ئاسانيم بؤ دهكات .

شارؤچكهى پرديم برى، له پىر له خواروى ماله كانه وه پوخسارى كابرايه كى تاك و تهنيا به تهنيشتى جاده كه وه سه رنجى راكيشام . چه تريكى ره شى كراوهى به دهسته وه گرتبوو بؤ خؤپاراستن له پرورشهى بارانه كه . سه روگويلاكى خؤى به جامانه يهك پىچابووه وه، پالتؤيه كى نهستور و شوپرى له بهردابوو .

كاتيك چاوى به ئوتومؤبيله كه م كهوت، به په له خؤى گه يانده سه ر جاده قيره كه، وه هام بؤ دهركهوت كه مه بهستيه تى ريگرىم لى بكات و بموه ستينيت . دهستى كى ليم هه لبرى، نه وسا بؤم پرون بووه وه كه دهيه ويئت بجم به مانايه وه و هه لى بگرم . زياتر هاته سه ر جاده كه و سووربوونى خؤى بؤ دوويات كردمه وه، زانيم كه پيداگره له سه ر راكرتنى ئوتومؤبيله كه م . ناچاربووم لابه مه لاوه و بؤى بوهستم . به په له و به خيرايسى به ره و ئوتومؤبيله كه م ههنگاوى نا . چه تره ره شه كه كى قه دكرد و ده رگه كه كى كرده وه، به هه ناسه بركى خؤى كرد به نيو ئوتومؤبيله كه مدا .

سالوى لى كردم و به تهنيشتمه وه لى دانيشت . به خيرهاتنم كرد و به ژير ليه وه وه لامى دامه وه . بؤ ماويهك به سه رسورمانه وه چاومان برييه نيو چاوى يه كتر و له پوخسارى يه كتر وردبووينه وه . كابرايه كى ته من مامناوه ندى بوو، وه ها دياربوو كه له ماوهى چند رؤزى پيشودا نه په رزاييتته سه ر نه وهى پيشى بتاشيت . جامانه يه كى به سه روپؤته لآكى خؤيه وه پىچابووه وه، بى نارامى و ناتؤقره يى به پوخسارييه وه دياربوو . لى دانيشت و بؤ چند جار يك سپاس و پيزانينى

خؤى ناراسته كردم . كه وتمه پى و به ره و شار به ره و خوار بوومه وه .

چه تره ره شه قه دكراوه ته ره كه كى له ژير پى خؤيه وه دانا . ههستم به ماندويتى و شه كه تيه كه كى ده كرد . زؤر له وه دهترسام كه به دم ليخوپينه وه چاو ليك بنيم و خه و بمباته وه، بؤيه حه زم به وه بوو كه سيك به تهنيشتمه وه هه بيت و له گه لمدا بكه ويته ده مودوو . مه ودايه كم برى و بيدهنگى به سه رماندا زال بوو . جاروبار وپه ئى وه ئوتومؤبيلانه دههاتنه به ر گويمان كه به تهنيشتمان وه رهت ده بوون . بارانه كه يش سات له دواى سات زياتر داده بارى و دهيدا به قه د ئوتومؤبيله كه ماندا . فلچهى جام سرپينه وه كه يش بى په روا خشه خشى ليه وه دههات و دهستبه كار بوو . پى به دل حه زم ده كرد كه نه و كابرا نه ناسه ده مى هه لبييت و بؤم بدويت و ههستى ته نياييم بره وييتته وه . زؤر چاوه روانيم كرد و به ته ماى نه وه بووم كه گويم له قسه كانى بيت، تا بزائم كيه و چ كاريه و له شاريشدا به ره و كوئ ده چيت .

خهريك بوو له هه لويسى خؤم پاشگه ز بيمه وه و په شيمانيش حاسل بكه م، سه بارهت به هه لكرتنى نه م كابرا پيواره نه ناسه . هيدى هيدى له سه رخؤ ئوتومؤبيله كه م لى ده خورپى . تا دههات بارانه كه به خورتر ده بارى و ده وره برى زياتر رهش داده گه پا، له سات و وهختى مه غريبيش نزيك ده بووينه وه . ته ماشاى ده وره برى جاده قيره كه م كرد، له ئاكامى نه و بارانه زؤره وه دهشتو ده ركه له چه ند شوينه وه قؤرت و قوولاييه كان گوليان به ستبوو، گه رچى كه سيك به تهنيشتمه وه به بى دهنگى لى دانيشتبوو، به لام له ناخه وه بيزارى و ماندويتى تهنگى پى هه لچنيبووم، پيلووى چاوه كانم خاو بوونه وه ..

به توندی راجه نيم کاتيک بينيم کابرا به
 ته نيشتمه وه به توندی هاوارم به سهردا دهکات، به
 جه خته وه داوای وه ستاندنی ئۆتۆمۆبيله کهم لى
 دهکات.. به واق و پرمانه وه ته ماشای ده مانچه کهى
 ده ستيم کرد و به توندی دامه به نیکا.. سهرله نوئ
 به سهرمدا نه پاندى. داوای لى کردم لابه مه لاه،
 بۆ نه وهى ئۆتۆمۆبيله که به ته نيشتی جاده که وه
 بوه ستينم. سهرم له و کرده وه چاوه پروان نه کراوه ی
 سوپما. سهرزه نشتی خۆم کرد که بۆچی بۆ
 ئهم پياوه نمک حرامه وه ستام و سواری
 ئۆتۆمۆبيله که مم کرد، له برى نه وهى سوپاسگوزارم
 بى، که چى ئیستا پروی لوله ی ده مانچه که ی
 تيم کردوه و که وتوه ته هه ره شه وگوره شه ليم.
 سهرتا ويستم نه چمه ژير بارى داواکاريه که يه وه،
 به لام نه و سوور بوو له سهر فه رمانه که ی،
 لوله ی ده مانچه که ی له سهرم گيرکرد، جاريکی
 تريش به ده نگيکی به رز هاواری کرد و پيى وتم
 گهر به قسه ی نه که م، نه وه ناچار ده بيئت له م
 ده شتوده ردا بيکس کوژم بکات. ليبرام له ژير
 گوشاری هه ره شه و چاو سوورکردنه وه يدا لابه مه
 لاه، به ته نيشتی شه قامه که وه ئۆتۆمۆبيله که م
 رابگرم. له دلی خۆمه وه وتم هيچ شتيک به رانبه ر
 به م کابرا ده مانچه به ده سته دادم نادات، جگه
 له پارانه وه و پاكانه نه بيئت، پروی ده مم تیکرد و
 پيم وت که مه به ستي چييه و چى ليم ده ويئت؟
 ده مى کرده وه و وتی:
 - به کورت و موخته سهرى ده مه ويئت ئۆتۆمۆبيله که ت
 برپينم بۆ خۆم.
 به چاويکی پر له ترس و ده نگيکی نه وييه وه
 پيم وت:
 - من چاکه م له گه ل کرديت، که چى تو به
 خراپه پاداشتی چاکه که م ده ده يته وه!
 - نه م قسانه ناچن به گويمدا، زوو بکه وه

خۆت، دابه زه خواره وه و جييه که تم بۆ چۆل
 بکه .
 به رده وام بووم له سهر پارانه وه، به و ئوميدده ی
 نه ختيک دلی نه رم بيئت و له که لى شه يتان
 بيته خواره وه، به لام نه و زياتر پيداگري له
 داواکاريه که ی خۆى ده کرد. پروی ده مانچه که ی
 له نيۆچه وانم گيرکرد و پيى وتم:
 - بۆ خوا بيئت ده ليم و له قسه م ده رمه چۆ،
 به په له بکه وه خۆت و دابه زه خوارى نه بادا
 خوينت برپيژم و بتکوژم، کى ده لى به پارهى
 حرام ئهم ئۆتۆمۆبيله ت نه کړيوه . هه ر خوا
 خۆى ده زانيت که چ دزى و فزيه کت کردوه،
 پاره ت پیکه وه ناوه و ئهم ئۆتۆمۆبيله مۆديل
 تازه يه ت پى کړيوه !
 له ترسانا ده مم ته ته له ی ده کرد، توانيم بيمه
 گۆ و پيى بلیم:
 - باوه رپيت بيئت به دريژايى ژيانم تاچه ديناريکی
 حرامم نه خواردوه .
 پر به ده م پیکه نى و دايه قاقاو وتی:
 - هه مووتان پرو له ئاسمان ده که ن و ئهم
 قسه يه دووپات ده که نه وه!
 ده ستم بۆ مۆبايله که ی قه دم دريژکرد تا
 له گه ل ماله وه ماندا قسه بکه م، به په له ده ستمى
 گرت و نه يه يشت نه وکاره بکه م. هه ر نه وه نده م
 بۆ مايه وه به ملکه چى دابه زمه خواره وه و
 بکه ومه به ر پيژنه ی بارانه که، نه ويش به په له
 له جييه که م دانيشت.
 به شيوازی که سيکی سهرکه وتوو ته ماشای
 ده کردم. سات له دواى ساتيش دنيا تاريک
 داده گه را، که سيش ئاگادارى ئهم بۆسه يه
 نه بوو که تيى که وتبووم، هيچ ئوميد يکم نه ماو
 به ته واوه تى ده سته رۆ بووم. زانيم که ده بيئت
 به تاک و ته نيا له ژير بارانى به خوپردا له م

چۆلەوانىيەدا بە تەنىشتى جادە قىرەكەو بە پىپۆە لىتى بوەستم، ئەگەر دەستىش ھەلبېرەم كەسىك بۆم ناوەستىت، ئەوانىش ھەقىانە نەوەستن، خۆ وەك من گەمژە نىن، كە بە دەستى خۆم ئەم پىشھاتەم ھىنايە كايەو، چارەنووسىشەم بەم ئاكامە گەشىت. كابرا بە ھەردوو دەستى ستىرنى ئۆتۆمۆبىلەكەى گرتبوو، لە ئانوساتدا بوو ئۆتۆمۆبىلەكە لىن بخورپىت، لە كەلىنى دەرگەكەو تەماشايەكى چەترە پەشەكەم كرد. دوا ھىوا و ئاواتم ئەو بوو كە ئەو چەترەم پىن بىخەشىت تا بىگرم بە دەستەو و خۆم لە پىژنەى بارانەكە بپارىزم. سەرم درىژ كرد و بە دەنگىكى پىر لە پارانەو لە ميانى دەرگەكەو، داوام لىن كرد چەترە پەشەكەم پىن كەرەم بكات. جارپىكى تىرش دايە قاقاي پىكەنىن. دەستى بۆ چەترەكە برد و ھەلىگرت و ھەموو تەلە رايەلگراوەكانى تىكشكاند. ئەوسا تووپى ھەلدايە سەر زەويىيە قورپويىيەكەو. بەتەوسەو پىپى وتم :

- خەيالەت خاوەو ھەرگىز ئەو ھىشت پىن پەوانانىنم، ناھىلەم بىت بە خاوەنى چەترەكەم! كە وتمەو نىو دىناي تارىكى، لە پىر ھەستم كرد دەستىك بە توندى قۆل و بازووم پادەو ھىشتىت. بە پەلە چاوم كەردەو و ھاتەو سەرخۆم. خۆم بىنىيەو كە دەستم بەسەر سوكانى ئۆتۆمۆبىلەكەو، خەرىكە لەسەر پاستەپى شەقامەكە، لادەدەم و پوو دەكەمە لاپى پىر لە قورپوليتاوەكە، كابراى تايىنىش بە تەنىشتەو دانىشتوو، بىن و چان بە توندى قۆل و بازووم پادەو ھىشتىت، دەنگى ھاتە بەر گويم و ئاگادارى كەردەو و پىپى وتم:

- ئاگادارى خۆت بەو لە پاستەپىيەكە دەرمەچۆ.!

ھەندىك سەرم راوەشانە و زياتر چاوم كەردەو،

بىنىم زەلامەكە بە تەنىشتەو دانىشتوو، چەترە پەشەكەيش ھەروەك خۆى بە قەدكراوى لەژىر پىدايە، شەرمەزارى دايگرتەم و سەرزەنشتى خۆم كرد، ھىدى ھىدى ھاتەو سەرخۆم. لە دلى خۆمدا وتم راستە دەلىن كە درىژترىن خەون، ماوەكەى بە تەنيا چاوترووكاندنىك دەخايەنىت. دەم پان كەردەو و بۆ كابراى تەنىشتەم بە شەرمەزاريەو پىكەنىم، لە پووم نەھات بىبەمە سەرخۆم و دانى پىدا بىم، كە لە كاتى لىخوپىنى ئۆتۆمۆبىلەكەمدا خەو بردبوومىيەو. ھەر ئەو ھەندەم بۆ ماىو كە لە ناخەو سپاسى ئەو پىپوارە نەناسەى تەنىشتەم بكەم، بە خۆمىش بلىم گەر ئاگادار كەردەو ئەو نەبوايە، پىدەچوو تووشى كارەساتىكى گەرە و گران بووماىە. لايتى پىشەو ھەلكرد، لە سەرخۆ پىگەكەم بىرى و لە شارى كەركووك نىزىك بووینەو. خۆشەختانە ھاوئەكەم بۆم دواو وتى:

- كورپەكەم مالىان لە كەركووكە، پىيان پاكە ياندووم كە يەكەك لە مندالەكانى ناساغە، بۆيە منىش بە پەلە پرووزى بەم پۆژە پىر لە ھەيشوو مەيە، مىلى پىم گرتوو تەبەر تا خۆم بگەيەنمە مالىان.

گەيشتىنە شار و گلۆپى دارتەلەكان شەقامەكانىان پووناك كەردبوو، بارانىش بىن و چان بە خورپ دادەبارى. پىش ئەو ھى بگەينە ئاستى گەراجى ئۆتۆمۆبىلەكانى پەھىماو، كابرا داواى لىن كردم بوەستم بۆ ئەو ھى دابەزىت، لامدايە لاو ھو ئۆتۆمۆبىلەكەم ھەستاند. بۆ چەند جارپىك لە سەرىك سپاسى كردم. چەترەكەى بە دەستەو گرت و دابەزىيە خوارو ھو و خواحافىزى لىن كردم، لەسەر شوستەكە چەترەكەى كەردەو و كەوتە ھەنگاوانان، بەو جۆرە لە يەكتىرى داپراين.